Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

27 päivänä huhtikuuta 2023*

Ennakkoratkaisupyyntö – Tavaramerkkioikeus – Direktiivi 89/104/ETY – Direktiivi (EU) 2015/2436 – Asetus (EY) N:o 40/94 – Asetus (EU) 2017/1001 – Tavaramerkin haltijan yksinoikeudet – Useille henkilöille kuuluva tavaramerkki – Yhteishaltijoiden enemmistöä koskevat edellytykset, joiden täyttymistä vaaditaan heidän tavaramerkkiään koskevan käyttöluvan myöntämiselle ja irtisanomiselle

Asiassa C-686/21,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Corte suprema di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) on esittänyt 29.10.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 15.11.2021, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

VW

vastaan

SW,

CQ ja

Legea Srl,

sekä

Legea Srl

vastaan

VW,

SW,

CQ ja

ET,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. Gratsias sekä tuomarit M. Ilešič (esittelevä tuomari) ja I. Jarukaitis,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– VW, edustajanaan F. Rampone, avvocato,

– Legea Srl, edustajanaan G. Biancamano, avvocato,

– SW, CQ ja ET, edustajanaan R. Bocchini, avvocato,

– Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,

– Euroopan komissio, asiamiehinään P. Messina ja P. Němečková,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.12.2022 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 16.12.2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2436 (EUVL 2015, L 336, s. 1) ja Euroopan unionin tavaramerkistä 14.6.2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 (EUVL 2017, L 154, s. 1) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asioissa, joista ensimmäisessä vastakkain ovat yhtäältä VW ja toisaalta SW, CQ, ET ja Legea Srl ja toisessa yhtäältä Legea Srl ja toisaalta VW, SW, CQ ja ET ja joissa on kyseessä merkistä ”Legea” muodostuvien tavaramerkkien väitetty lainvastainen käyttö.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

EU-tavaramerkistä annetut asetukset

3 Yhteisön tavaramerkistä 20.12.1993 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 19.2.2004 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 422/2004 (EUVL 2004, L 70, s. 1; jäljempänä asetus N:o 40/94), on kumottu ja korvattu Euroopan unionin tavaramerkistä 26.2.2009 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 207/2009 (EUVL 2009, L 78, s. 1), joka tuli voimaan 13.4.2009. Viimeksi mainittu asetus kumottiin ja korvattiin 1.10.2017 lukien asetuksella 2017/1001.

4 Asetuksen N:o 40/94 5 artiklassa, jonka otsikko oli ”Yhteisön tavaramerkin haltijat”, säädettiin seuraavaa:

”Yhteisön tavaramerkin haltijana voivat olla luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, mukaan lukien julkisoikeudelliset yhteisöt.”

5 Mainitun asetuksen 9 artiklan, jonka otsikko oli ”Yhteisön tavaramerkin oikeusvaikutukset”, 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Rekisteröidyn tavaramerkin haltijalla on yksinoikeus tavaramerkkiin. Tavaramerkin haltijalla on oikeus kieltää muita ilman hänen suostumustaan käyttämästä elinkeinotoiminnassa:

a) merkkiä, joka on sama kuin yhteisön tavaramerkki, samoille tavaroille tai palveluille, joille tavaramerkki on rekisteröity;

b) merkkiä, joka sen vuoksi, että se on sama tai samankaltainen kuin yhteisön tavaramerkki ja sen vuoksi, että merkki ja yhteisön tavaramerkki tarkoittaa samoja tai samankaltaisia tavaroita tai palveluja, aiheuttaa yleisön keskuudessa sekaannusvaaran; sekaannusvaara sisältää myös vaaran merkin ja tavaramerkin välisestä mielleyhtymästä;

c) merkkiä, joka on sama tai samankaltainen kuin yhteisön tavaramerkki, tavaroille tai palveluille, jotka ovat erilaisia kuin ne, joille yhteisön tavaramerkki on rekisteröity, kun se on laajalti tunnettu [Euroopan] yhteisössä, ja jos merkin käyttäminen ilman perusteltua syytä merkitsisi yhteisön tavaramerkin erottamiskyvyn tai maineen epäoikeudenmukaista hyväksikäyttöä taikka olisi niille haitaksi.”

6 Mainitun asetuksen 16 artiklassa, jonka otsikko oli ”Yhteisön tavaramerkin rinnastaminen kansalliseen tavaramerkkiin”, säädettiin seuraavaa:

”1. Jollei 17–24 artiklassa muuta säädetä, yhteisön tavaramerkkiä varallisuusoikeutena käsitellään kokonaisuudessaan ja koko yhteisön alueella kuten kansallista rekisteröityä tavaramerkkiä siinä jäsenvaltiossa, jossa yhteisön tavaramerkkirekisterin mukaan:

a) haltijan kotipaikka sijaitsee kyseisenä päivämääränä;

tai

b) jos a alakohtaa ei voida soveltaa, haltijan liike sijaitsee kyseisenä päivämääränä.

2. Muissa kuin 1 kohdassa säädetyissä tapauksissa mainitussa kohdassa tarkoitettu jäsenvaltio on se, jossa [sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisvirasto (tavaramerkit, piirustukset ja mallit)] sijaitsee.

3. Jos yhteisön tavaramerkkirekisteriin on merkitty useampi kuin yksi henkilö yhteishaltijaksi, 1 kohtaa sovelletaan ensimmäiseksi merkittyyn henkilöön; jos tämä ei ole mahdollista, sitä sovelletaan seuraaviin yhteishaltijoihin merkitsemisjärjestyksessä. Jos 1 kohtaa ei voida soveltaa kehenkään yhteishaltijoista, sovelletaan 2 kohtaa.”

7 Saman asetuksen 21 artiklan, jonka otsikko oli ”Maksukyvyttömyysmenettely”, 1 ja 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”1. Yhteisön tavaramerkki voi olla maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena vain siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella velallisen pääintressien keskus sijaitsee.

– –

2. Jos on kyse yhteisön tavaramerkin yhteisomistuksesta, 1 kohtaa sovelletaan yhteisomistajan osuuteen.”

8 Asetuksen N:o 40/94 22 artiklan, jonka otsikko oli ”Käyttölupa”, 1 ja 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”1. Yhteisön tavaramerkkiin voidaan antaa käyttölupa, joka koskee joitakin tai kaikkia tavaroita tai palveluja, joita varten tavaramerkki on rekisteröity, ja koko yhteisön aluetta tai sen jotakin osaa. Käyttölupa voi olla yksinoikeuskäyttölupa tai rajoittamaton käyttölupa.

2. Yhteisön tavaramerkin haltija voi vedota tavaramerkin antamaan oikeussuojaan sellaista käyttöluvan haltijaa vastaan, joka rikkoo sopimuksen kestoa, tavaramerkin rekisteröityä käyttötapaa, käyttöluvan kattamien tavaroiden tai palvelujen lajia, tavaramerkin käyttöaluetta taikka käyttöluvan haltijan valmistamien tavaroiden tai tarjoamien palvelujen laatua koskevaa käyttölupasopimuksen ehtoa.”

9 Nämä asetuksen N:o 40/94 5, 9, 16, 21 ja 22 artiklan säännökset ovat samankaltaisia kuin asetuksen 2017/1001 5, 9, 19, 24 ja 25 artiklan vastaavat säännökset.

Jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä annetut direktiivit

10 Jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 21.12.1988 annettu ensimmäinen neuvoston direktiivi 89/104/ETY (EYVL 1989, L 40, s. 1) on kumottu ja korvattu 28.11.2008 alkavin vaikutuksin jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 22.10.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2008/95/EY (EUVL 2008, L 299, s. 25). Viimeksi mainittu direktiivi kumottiin ja korvattiin direktiivillä 2015/2436 15.1.2019 lukien viimeksi mainitun direktiivin 55 artiklan mukaisesti.

11 Ensimmäisen direktiivin 89/104 johdanto-osan kolmannessa ja kuudennessa perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”tällä hetkellä ei vaikuta tarpeelliselta lähentää jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädäntöä täydellisesti, ja näin on riittävää lähentää niitä kansallisia säännöksiä, jotka välittömimmin vaikuttavat sisämarkkinoiden toimintaan,

– –

tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita soveltamasta tavaramerkkeihin muita kuin tavaramerkkilainsäädäntönsä säännöksiä, esimerkiksi niiden vilpillistä kilpailua, yksityisoikeudellista vastuuta tai kuluttajansuojaa koskevia säännöksiä”.

12 Mainitun direktiivin 5 artiklan, jonka otsikko oli ”Tavaramerkkiin kuuluvat oikeudet”, 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Rekisteröidyn tavaramerkin haltijalla on yksinoikeus tavaramerkkiin. Tavaramerkin haltijalla on oikeus kieltää muita ilman hänen suostumustaan käyttämästä elinkeinotoiminnassa:

a) merkkiä, joka on sama kuin tavaramerkki ja samoja tavaroita tai palveluja varten kuin ne tavarat tai palvelut, joita varten tavaramerkki on rekisteröity;

b) merkkiä, joka sen vuoksi, että se on sama tai samankaltainen kuin samoja tai samankaltaisia tavaroita tai palveluja varten oleva tavaramerkki, aiheuttaa yleisön keskuudessa sekaannusvaaran, joka sisältää myös vaaran merkin ja tavaramerkin välisestä mielleyhtymästä.”

13 Kyseisen direktiivin 8 artiklassa, jonka otsikko oli ”Käyttölupa”, säädettiin seuraavaa:

”1. Tavaramerkkiin voidaan antaa käyttölupa, joka koskee joitakin tai kaikkia tavaroita tai palveluja, joita varten tavaramerkki on rekisteröity, ja asianomaisen jäsenvaltion koko aluetta tai sen jotakin osaa. Käyttölupa voi olla yksinomainen tai rajoitettu.

2. Tavaramerkin haltija voi vedota tavaramerkin antamaan oikeuteen sellaista käyttöluvanhaltijaa vastaan, joka rikkoo sopimuksen kestoa, tavaramerkin rekisteröityä käyttötapaa, käyttöluvan kattamien tavaroiden tai palvelujen lajia, tavaramerkin käyttöaluetta tai käyttöluvanhaltijan valmistamien tavaroiden tai tarjoamien palvelujen laatua koskevaa käyttölupasopimuksen ehtoa.”

14 Nämä ensimmäisen direktiivin 89/104 5 ja 8 artiklan säännökset ovat samankaltaisia kuin direktiivin 2015/2436 10 ja 25 artiklan vastaavat säännökset.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

15 VW, SW, CQ ja ET ovat urheiluvälineitä varten rekisteröityjen kansallisen tavaramerkin ja EU-tavaramerkin LEGEA (jäljempänä yhdessä kyseessä olevat tavaramerkit) yhteishaltijoita tasaosuuksin.

16 VW, SW, CQ ja ET päättivät vuonna 1993 antaa Legealle vastikkeetta ja toistaiseksi yksinoikeuskäyttöluvan tavaramerkkeihin, joiden yhteishaltijoita he ovat (jäljempänä käyttölupasopimus).

17 Vuoden 2006 lopussa VW vastusti tämän käyttölupasopimuksen jatkamista.

18 Legea nosti 16.11.2009 VW:tä vastaan kanteen Tribunale di Napolissa (Napolin alioikeus, Italia) ja vaati VW:n rekisteröimien Legea-merkin sisältävien tavaramerkkien julistamista mitättömiksi. VW vaati vastakanteessa yhtäältä Legean rekisteröimien tavaramerkkien julistamista mitättömiksi ja toisaalta sen toteamista, että Legea oli käyttänyt kyseessä olevia tavaramerkkejä lainvastaisesti.

19 Tribunale di Napoli katsoi 11.6.2014 antamassaan tuomiossa, että Legea oli kaikkien yhteishaltijoiden suostumuksella käyttänyt kyseessä olevia tavaramerkkejä laillisesti 31.12.2006 saakka. Kyseinen tuomioistuin katsoi sitä vastoin, että käyttö oli lainvastaista kyseisen päivämäärän jälkeen, koska VW vastusti käyttölupasopimuksen jatkamista.

20 Corte d'appello di Napoli (Napolin ylioikeus, Italia) muutti osittain kyseistä tuomiota 11.4.2016 antamallaan tuomiolla. Kyseinen tuomioistuin katsoi, että yhteishaltijoiden yksimielisyyttä ei edellytetä tavaramerkkejä koskevan käyttöluvan myöntämiseksi kolmannelle, ja totesi, että kyseessä olevien tavaramerkkien neljästä yhteishaltijasta kolmen tahto riitti käyttölupasopimuksen jatkamiseen 31.12.2006 jälkeen VW:n vastustuksesta huolimatta.

21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi on saatettu kyseisestä 11.4.2016 annetusta tuomiosta tehdyt muutoksenhaut, pohtii yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka koskevat sitä, että yksi tavaramerkin yhteishaltijoista käyttää tavaramerkin yhteishaltijoille yhteisesti kuuluvaa yksinoikeutta, kun otetaan huomioon unionin oikeuden säännökset, ja se viittaa tältä osin direktiivin 2015/2436 10 artiklaan sekä asetuksen 2017/1001 9 ja 25 artiklaan.

22 Tässä tilanteessa Corte suprema di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Seuraako [direktiivin 2015/2436 10 artiklasta ja asetuksen 2017/1001 9 ja 25 artiklasta], joissa säädetään EU-tavaramerkin haltijan yksinoikeudesta ja samanaikaisesti siitä mahdollisuudesta, että tavaramerkin omistusoikeus kuuluu useille henkilöille, jotka kukin omistavat siitä osuuden, se, että yhteisomistuksessa olevan tavaramerkin antamisesta yksinoikeudella kolmansien käyttöön vastikkeetta ja toistaiseksi voidaan päättää yhteishaltijoiden enemmistöllä, vai onko edellytyksenä tällöin yhteishaltijoiden yksimielinen päätös?

2) Onko jälkimmäisessä tapauksessa, kun kansallisilla ja yhteisön tavaramerkeillä on useampia yhteishaltijoita, sellainen tulkinta yhteensopiva unionin oikeuden periaatteiden kanssa, jonka mukaan tavaramerkin, jonka käyttölupa on annettu kolmansille osapuolille yksimielisellä päätöksellä vastikkeetta ja toistaiseksi, yksi yhteishaltija ei voi yksipuolisesti peruuttaa kyseistä päätöstä? Vai onko päinvastoin katsottava, että vastakkainen tulkinta on unionin oikeuden periaatteiden mukainen, jolloin yhteishaltijan ei voida katsoa olevan pysyvästi sidottu alkuperäiseen tahdonilmaisuun, joten yhteishaltija voi vapautua tahdonilmauksesta, millä on vaikutuksia käyttöluvan antamiseen?”

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

23 SW, CQ ja ET kiistävät ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen tutkittavaksi ottamisen sillä perusteella, että koska kyseisten tavaramerkkien yhteishaltijat ovat tehneet käyttöoikeussopimuksen yksimielisesti, merkitystä ei ole sillä, riittikö enemmistö tällaisen päätöksen tekemiseen. Legea puolestaan väittää, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta, koska edellytyksiä, jotka koskevat tavaramerkin yhteishaltijoiden tahdonmuodostusta käyttöluvan myöntämiseksi kolmansille ja sen irtisanomiseksi, ei säännellä unionin oikeudessa.

24 On muistutettava, että SEUT 267 artiklassa tarkoitetussa menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, yksinomaan kansallinen tuomioistuin on toimivaltainen toteamaan sen ratkaistavaksi saatetun riita-asian tosiseikat ja arvioimaan niitä sekä tulkitsemaan ja soveltamaan kansallista lainsäädäntöä. Samalla tavoin yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on asian erityispiirteiden perusteella harkita, ovatko sen unionin tuomioistuimelle esittämät kysymykset tarpeellisia ja onko niillä merkitystä asian kannalta (tuomio 6.10.2022, Contship Italia, C-433/21 ja C-434/21, EU:C:2022:760, 23 kohta).

25 Unionin tuomioistuin voi jättää tutkimatta kansallisen tuomioistuimen esittämän pyynnön ainoastaan silloin, kun on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 3.6.2021, BalevBio, C-76/20, EU:C:2021:441, 46 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on esittänyt riittävän selvästi oikeudelliset seikat ja tosiseikat sekä syyt, joiden vuoksi se pohtii, miten on tulkittava unionin oikeuden tiettyjä säännöksiä, joita se pitää tarpeellisina voidakseen antaa tuomionsa. Ei ole ilmeistä, että pyydetyllä tulkinnalla ei olisi yhteyttä pääasiaan tai että esiin tuotu ongelma olisi luonteeltaan hypoteettinen.

27 Legean esittämä väite ei horjuta tätä päätelmää, koska kysymys siitä, säännelläänkö unionin oikeudessa, miten tavaramerkin yhteishaltijoiden on tehtävä päätös tavaramerkin käyttöluvan myöntämisestä, kuuluu ennakkoratkaisukysymysten aineelliseen tutkimiseen. Lisäksi toisin kuin SW, CQ ja ET väittävät, ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys on merkityksellinen pääasian ratkaisun kannalta, koska vaikka yhteishaltijoiden enemmistö riittää tavaramerkin käyttöluvan myöntämistä koskevan päätöksen tekemiseen, se, että vähemmistöosakas peruuttaa alun perin antamansa suostumuksen tällaisen käyttöluvan myöntämiseen, voisi joka tapauksessa jäädä vaille seurauksia.

28 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

29 Aluksi on todettava, että kun otetaan huomioon pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aika, pääasia kuuluu EU-tavaramerkkien osalta asetuksen N:o 40/94 ja kansallisten tavaramerkkien osalta ensimmäisen direktiivin 89/104 soveltamisalaan. Asetuksen 2017/1001 9 ja 25 artiklan sekä direktiivin 2015/2436 10 artiklan säännökset, joihin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa, vastaavat säännöksiä, jotka sisältyivät asetuksen N:o 40/94 9 ja 22 artiklaan sekä ensimmäisen direktiivin 89/104 5 artiklaan. Esitetyt kysymykset on näin ollen muotoiltava uudelleen siten, että ne koskevat näitä säännöksiä.

30 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko ensimmäistä direktiiviä 89/104 ja asetusta N:o 40/94 tulkittava siten, että yhteisomistuksessa olevan kansallisen tavaramerkin tai EU-tavaramerkin käyttöluvan myöntäminen tai irtisanominen edellyttää yhteishaltijoiden yksimielistä tai enemmistöllä tehtyä päätöstä.

31 On muistutettava, että ensimmäisen direktiivin 89/104 5 artiklan ja asetuksen N:o 40/94 9 artiklan mukaan tavaramerkin haltijalla on yksinoikeus tavaramerkkiin. Kyseisen asetuksen 5 artiklassa täsmennettiin, että EU-tavaramerkin haltijana voivat olla luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, mukaan lukien julkisoikeudelliset yhteisöt.

32 Lisäksi ensimmäisen direktiivin 89/104 8 artiklan 1 kohdasta ja asetuksen N:o 40/94 22 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että sekä kansalliseen tavaramerkkiin että EU-tavaramerkkiin voidaan antaa käyttölupa – joka voi olla yksinoikeuskäyttölupa tai rajoittamaton käyttölupa –, joka koskee joitakin tai kaikkia tavaroita tai palveluja, joita varten tavaramerkki on rekisteröity.

33 Asetuksen N:o 40/94 16 artiklan 3 kohdasta, jossa viitataan EU-tavaramerkin yhteishaltijoihin, ja 21 artiklan 2 kohdasta, jossa viitataan EU-tavaramerkin yhteisomistajiin, ilmenee, että tällainen tavaramerkki voi kuulua useille henkilöille.

34 Vaikka on totta, kuten julkisasiamies on pääasiallisesti todennut ratkaisuehdotuksensa 47 ja 48 kohdassa, että ensimmäisessä direktiivissä 89/104 ei viitata kansallisen tavaramerkin yhteisomistukseen, tämä mainitsematta jättäminen ei merkitse sitä, että tällaisen tavaramerkin yhteisomistus olisi poissuljettu, vaan sitä, että sitä säännellään kansallisessa oikeudessa, jossa säädetään, miten yhteishaltijat käyttävät tavaramerkkiin perustuvia oikeuksia, mukaan lukien oikeus päättää tavaramerkin käyttöluvan myöntämisestä tai irtisanomisesta.

35 Kuten ensimmäisen direktiivin 89/104 johdanto-osan kolmannesta ja kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, on lisäksi niin, että vaikka tällä ensimmäisellä direktiivillä pyritään lähentämään jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädäntöä niiden erojen poistamiseksi, jotka voivat rajoittaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja palvelujen tarjoamisen vapautta, sillä ei kuitenkaan ole tarkoitus lähentää jäsenvaltioiden lainsäädäntöä täydellisesti (ks. vastaavasti tuomio 21.11.2002, Robelco, C-23/01, EU:C:2002:706, 33 kohta).

36 Vaikka asetuksessa N:o 40/94 tunnustetaan EU-tavaramerkin yhteisomistus, se ei sisällä mitään säännöstä, joka koskisi edellytyksiä, joiden mukaisesti tällaisen tavaramerkin yhteishaltijat voivat käyttää tavaramerkkiin perustuvia oikeuksia, mukaan lukien oikeus päättää tavaramerkin käyttöluvan myöntämisestä tai irtisanomisesta.

37 Asetuksen N:o 40/94 16 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että EU-tavaramerkkiä varallisuusoikeutena käsitellään kuten kansallista tavaramerkkiä, joka on rekisteröity tässä artiklassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti määritetyssä jäsenvaltiossa. Tästä seuraa, että koska kyseisessä asetuksessa ei ole säännöksiä siitä, miten EU-tavaramerkin yhteishaltijat tekevät päätöksen tavaramerkin käyttöluvan myöntämisestä tai irtisanomisesta, näitä tapoja säännellään kyseisen jäsenvaltion oikeudessa.

38 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että ensimmäistä direktiiviä 89/104 ja asetusta N:o 40/94 on tulkittava siten, että kysymys siitä, edellyttääkö yhteisomistuksessa olevan kansallisen tavaramerkin tai EU-tavaramerkin käyttöluvan myöntäminen tai irtisanominen yhteishaltijoiden yksimielistä tai enemmistöllä tehtyä päätöstä, on ratkaistava sovellettavan kansallisen oikeuden nojalla.

Toinen kysymys

39 Ensimmäiseen kysymykseen annetun vastauksen perusteella toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

40 Pääasioiden asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Jäsenvaltioiden tavaramerkkilainsäädännön lähentämisestä 21.12.1988 annettua ensimmäistä neuvoston direktiiviä 89/104/ETY ja yhteisön tavaramerkistä 20.12.1993 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 40/94

on tulkittava siten, että

kysymys siitä, edellyttääkö yhteisomistuksessa olevan kansallisen tavaramerkin tai EU-tavaramerkin käyttöluvan myöntäminen tai irtisanominen yhteishaltijoiden yksimielistä tai enemmistöllä tehtyä päätöstä, on ratkaistava sovellettavan kansallisen oikeuden nojalla.

Allekirjoitukset